

Sloop van gebouwen in het kader van de transformatie Sorghvliet in Andijk

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

Opdrachtgever: HzA stedenbouw & landschap

Groot Eco Advies 2017-039

Concept	12-07-2017
Definitief	24-08-2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Natuurwetgeving en -beleid	5
3	Werkwijze	8
4	Beschermde soorten en effectbeoordeling	9
4.1	Flora	9
4.2	Vogels	9
4.3	Amfibieën, reptielen en vissen	9
4.4	Zoogdieren	9
4.5	Ongewervelden	11
5	Gebiedsbescherming	12
6	Conclusies	14
Literatuurlijst		15

1 Inleiding

In het kader van de transformatie van het verzorgingshuis Sorghvliet in Andijk worden een aantal gebouwen gesloopt en vervangen door nieuwbouw.

In dit kader dienen eventuele effecten van de sloop van de gebouwen getoetst te worden aan de natuurwetgeving.

Luchtfoto met daarop de ligging van de locatie

Groot Eco Advies heeft in opdracht van HzA stedenbouw & landschap op 28 juni 2017 een veldbezoek afgelegd om de situatie ter plaatse te beoordelen. In deze rapportage worden de resultaten van het veldbezoek weergegeven en de eventuele effecten van de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving.

2 Natuurwetgeving en -beleid

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. In deze zijn de oude Boswet, Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet samengevoegd tot één Natuurwet.

Uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. In de praktijk betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit bekeken moet worden of er sprake is van effecten of beschermde dieren en planten (soortenbescherming) en in bepaalde gevallen op natuurgebieden (gebiedsbescherming).

Gebiedsbescherming

Ligt een locatie waar een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit plaats vindt in de buurt van een Natura 2000 gebied dan is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Afhankelijk van de aard van de activiteit en de te beschermen waarden van (het) betreffende Natura 2000-gebied(en) dient beoordeeld te worden of en welke effecten er (mogelijk) aanwezig zijn.

Soortbescherming

Om te bepalen of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling wordt het stappenschema op pagina 6 doorlopen.

Met de Wet natuurbescherming is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in principe bij de provincie komen te liggen.

Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Is er sprake van een locatie gebonden activiteit met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan de activiteit apart een ontheffing aangevraagd.

Het is aan de gemeente om te beoordelen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager apart ontheffing heeft aangevraagd. De provincie geeft op grond van de inhoudelijke toetsing al dan niet een Verklaring van geen bedenkingen (Vggb) af.

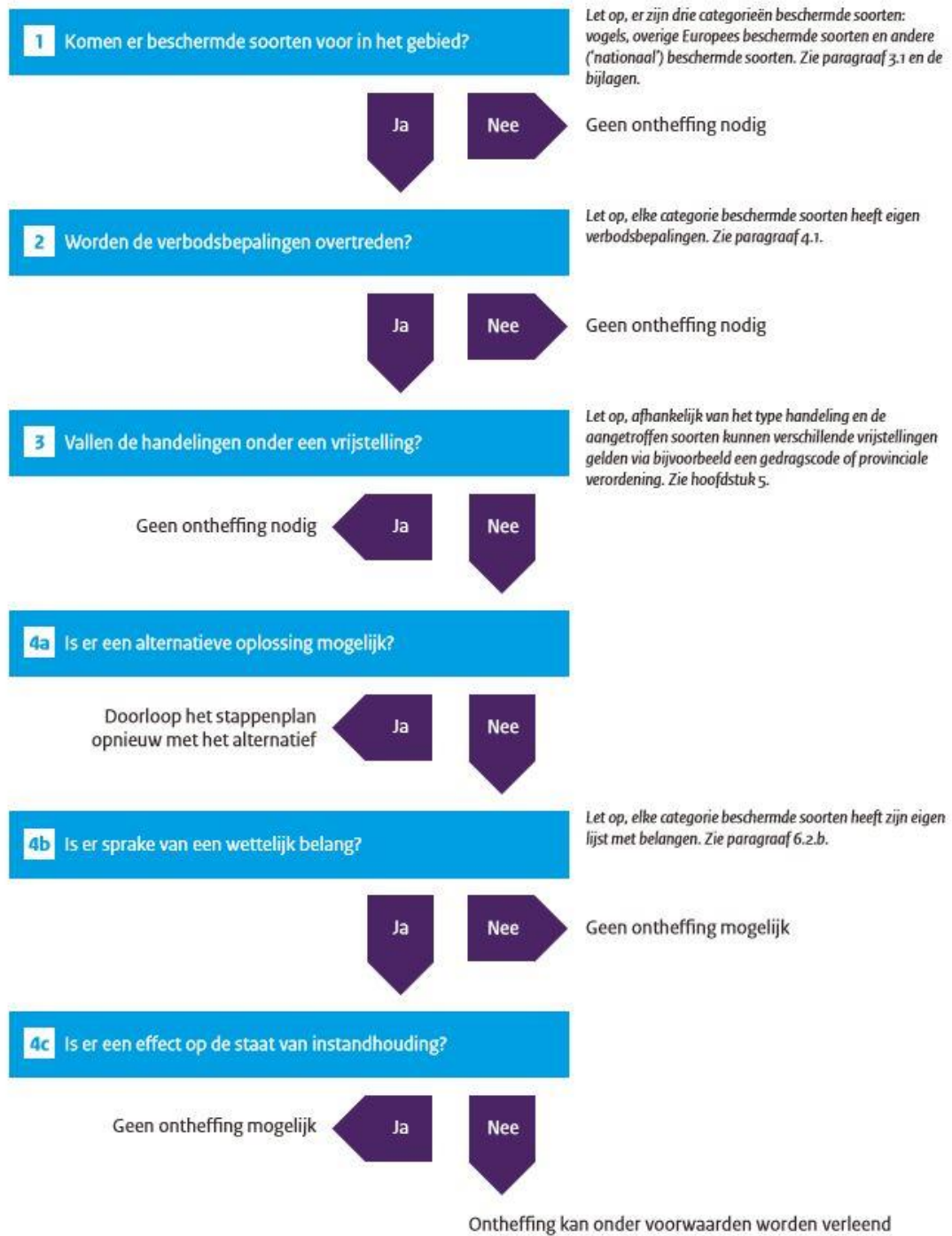
Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes

1. Soorten van de Vogelrichtlijn
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn
3. Andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn ongeveer 230 andere soorten beschermd.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

Stroomschema soortenbescherming

Om af te wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria te worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling
2. Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan.
3. De ingreep ma geen afbreuk doen aan de instandhouding van de soort.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten. In de wet zijn vormen van vrijstelling opgenomen, zoals de gedragscode, een programmatische aanpak of via de provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

3 Werkwijze

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht door middel van een bronnenstudie en een veldbezoek.

Bureaustudie

Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en (waar mogelijk) regionale bronnen met betrekking tot de verspreiding van beschermde planten en diersoorten.

Veldonderzoek

Het veldbezoek is op 28 juni 2017 door J. Groot uitgevoerd.

De weersomstandigheden tijdens het bezoek waren uitstekend: zonnig en globaal 22 graden boven nul.

Het veldbezoek was verkennend van aard, waarbij op basis van de summier resultaten van de bureaustudie en de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten en diersoorten is vastgesteld, of op basis van jarenlange velddeskundigheid is ingeschat.

4 Beschermde soorten en effectbeoordeling

4.1 Flora

Op de locatie zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Voor beschermde plantensoorten zijn geen geschikte groeiplaatsen aangetroffen.

4.2 Vogels

Zowel de daken als de gebouwen zelf zijn ongeschikt voor jaarrond beschermde broedvogels als Huismus en Gierzwaluw. Wel kunnen op de daken meeuwen en scholekster broeden. Ook de beplanting is ongeschikt voor jaarrond beschermde vogels als bijvoorbeeld de Buizerd. Potenties hiervoor ontbreken.

Te slopen gebouw met rondom hoge beplanting

4.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Voor amfibieën, reptielen en vissen is het gebied ongeschikt om te verblijven. Wateren vallen buiten het projectgebied.

4.4 Zoogdieren

De gebouwen zijn gedeeltelijk geschikt voor verblijvende vleermuizen. Zo zitten er in het verzorgingshuis diverse spouwgaten waardoor vleermuizen de spouwmuren kunnen bereiken. Om vast te stellen of vleermuizen de

gebouwen als verblijfplaats gebruiken is gericht nachtelijk veldonderzoek in de periode van half mei tot half oktober nodig.

Te slopen gedeelte van verzorgingshuis

4.5 Ongewervelden

De schuren zijn ongeschikt voor ongewervelden als beschermde vlinders en libellen.

5 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied IJsselmeer en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS). Externe effecten op het Natura 2000-gebied IJsselmeer kunnen echter op voorhand worden uitgesloten gezien de aard van de werkzaamheden en de bufferende werking van de bebouwing van Andijk en bijbehorende dijk. Het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking. Gebiedsbescherming is derhalve niet aan de orde.

Ligging van Natura 2000 (oranje) en Natuurnetwerk Nederland (groen)

Stenen oever

Daarnaast zijn de natuurwaarden als watervogels waarvoor het gebied is aangewezen ter hoogte van de locatie Sorghvliet niet aanwezig. De oever ter plaatse bestaat uit een stenen oever. Luwe plekken waar de watervogels kunnen rusten of overnachten ontbreken hier en bevinden zich meer ter hoogte van Wervershoof.

6 Conclusies

Beschermde soorten

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat de gebouwen en beplanting geen potenties herbergen voor jaarrond beschermde broedvogels. Jaarrond beschermde broedvogels ontbreken derhalve. Ook voor andere beschermde soorten zijn geen potenties aanwezig. Wel zijn potenties aanwezig voor de zwaar beschermde vleermuissoorten.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming is niet aan de orde. Een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Aanbevelingen

In verband met de mogelijke effecten op zwaar beschermde vleermuizen is het noodzakelijk door middel van onderzoek vast te stellen of er beschermde vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn. Dit onderzoek dient plaats te vinden conform het vleermuisprotocol 2017, zoals dat is opgesteld door het Vleermuisvakberaad (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2017). Zijn vleermuizen aanwezig dan is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Literatuurlijst

- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HOOGENBOOM, D., W. RUITENBEEK, F. VISBEEN & JAN WONDERGEM, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014*. Landschap Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdier Studiegroep.
- HERDER, J., J. KRANENBARG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER, 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.
- JANSSEN, J.A.M., J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAAG, K., K. VELING, F. VISBEEN EN K. SCHARRINGA, 2012. *Vlinders van Duin tot Dijk : De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009*. Landschap Noord-Holland, De Vlinderstichting.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noord-hollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- RIET, B. VAN DE, H. VAN DER GOES, T. BAAS, C. VAN DEN TEMPEL, W. MENKVELD & F. VISBEEN, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse flora*. Landschap Noord-Holland.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

- STUMPEL, TON, STRIJBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl